

Link do produktu: <https://silesiabook.pl/opracowania-lektur-motywy-liceum-technikum-p-417.html>

OPRACOWANIA LEKTUR motywy LICEUM / TECHNIKUM

Cena	27,99 zł
Nośnik	książka papierowa
Autor	Praca zbiorowa
Okładka	miękka
Tytuł	OPRACOWANIA LEKTUR MOTYWY LICEUM / TECHNIKUM
Wydawnictwo	Wydawnictwo Greg
ISBN	9788381860789
Klasa	wieloletnie
Przedmiot	Język polski
Rodzaj	kompedium, repetitorium, opracowanie
Wysokość produktu	29
Szerokość produktu	20.5
Numer wydania	1
Liczba stron	256
Język publikacji	polski
Rok wydania	2023

Opis produktu

- ✓ najnowsze opracowanie - najnowsza podstawa programowa
- ✓ lektury ułożone motywami a nie chronologicznie
- ✓ kody QR z bardziej szczegółowymi streszczeniami

Opracowania lektur. Motywy

- Rodzaj: kompendium, repetytorium, opracowanie
- liceum / technikum
- ISBN: 9788381860789
- Okładka: miękka
- Klasa: wieloletnie
- Rok wydania: 2023
- Wydawnictwo: Wydawnictwo Greg
- Liczba stron: 256
- Numer wydania: 1

-
- Szerokość produktu: 20,50 cm
 - Wysokość produktu: 29,00 cm
 - Język: polski
 - Stan: NOWA

Przedstawiamy najnowszą, zmodernizowaną i **dostosowaną do nowej podstawy programowej** wersję naszego hitu wydawniczego, cieszącego się od lat wciąż taką samą popularnością: Opracowania lektur - motywy.

Książka została dostosowana do założeń nowej podstawy programowej, która kładzie szczególny nacisk na to, by uczeń potrafił swobodnie operować motywami literackimi, zestawiać ze sobą lektury, dostrzegać nawiązania między nimi i budować siatkę skojarzeń. Z tego względu **omówienia lektur w niej nie są ułożone chronologicznie, lecz zebrane w grupy według motywów**. Omówiono wszystkie **najbardziej popularne w szkolnej praktyce motywy**, takie jak bunt, wady narodowe, matka, ojciec, rewolucja, wojna, śmierć i wiele innych, a **główny nacisk został położony na realizację danego motywu** w utworze. Rzecz jasna nie zapomniano też o **streszczeniach, omówieniu tytułu, czasu i miejsca akcji oraz najważniejszych bohaterów**. Atutem są też dokładniejsze, bardziej szczegółowe streszczenia dostępne pod kodami QR. **Nowoczesna oprawa graficzna** ułatwia pracę z książką.

Ta książka to gwarancja, że motywy literackie nie będą miały przed tobą żadnych tajemnic!

SPIS TREŚCI

- Wstęp

APOKALIPSA

- Apokalipsa św. Jana

-
- Tadeusz Borowski Proszę państwa do gazu
 - Tadeusz Borowski Ludzie, którzy szli
 - Gustaw Herling-Grudziński Inny świat
 - Hanna Krall Zdążyć przed Panem Bogiem

BUNT

- Mit o Prometeuszu
- Adam Mickiewicz Dziady cz. III
- Sławomir Mrożek Tango
- Sofokles Antygona

DOM

- Adam Mickiewicz Pan Tadeusz
- Stefan Żeromski Ludzie bezdomni

HOLOCAUST I OBOZY

- Hanna Krall Zdążyć przed Panem Bogiem
- Tadeusz Borowski Proszę państwa do gazu, Ludzie, którzy szli
- Zofia Nałkowska Medaliony

LOS

- Bolesław Prus Z legend dawnego Egiptu
- Sofokles Antygona
- Jan Kochanowski Odprawa posłów greckich
- Księga Rodzaju - Adam i Ewa

MATKA

- Lament świętokrzyski
- Mit o Niobe
- Bogurodzica
- Adam Mickiewicz Dziady cz. III
- Mit o Demeter i Korze
- Stefan Żeromski Przedwiośnie
- Juliusz Słowacki Balladyna
- Sławomir Mrożek Tango

MIŁOŚĆ

- William Szekspir Romeo i Julia
- Antoni Libera Madame
- Pieśń nad Pieśniami

OJCIEC

- Księga Rodzaju - stworzenie świata
- Księga Rodzaju - Abraham
- Przypowieść o synu marnotrawnym
- Jan Kochanowski Treny
- Homer Iliada
- Władysław Reymont Chłopi
- Zygmunt Krasiński Nie-Boska komedia
- Molière Skąpiec

PATRIOTYZM

- Piotr Skarga Kazania sejmowe
- Juliusz Słowacki Kordian
- Eliza Orzeszkowa Gloria victis

PRAWDA

- Księga Rodzaju - Adam i Ewa
- Albert Camus Dżuma
- Marek Nowakowski Górą Edek

-
- Jacek Dukaj Katedra

PRZEMIANA BOHATERA

- Henryk Sienkiewicz Potop
- Adam Mickiewicz Pan Tadeusz
- Adam Mickiewicz Dziady cz. III
- Władysław Reymont Chłopi

PRZEMIJANIE

- Księga Koheleta
- Andrzej Stasiuk Miejsce

REWOLUCJA

- Zygmunt Krasiński Nie-Boska komedia
- Stefan Żeromski Przedwiośnie

RODZINA

- Sławomir Mrożek Tango
- Witold Gombrowicz Ferdydurke
- Gabriela Zapolska Moralność Pani Dulskiej
- Eliza Orzeszkowa Nad Niemnem

SPOŁECZEŃSTWO

- Jan Chryzostom Pasek Pamiętniki
- Bolesław Prus Lalka
- Witold Gombrowicz Ferdydurke

STAN WOJENNY

- Olga Tokarczuk Profesor Andrews w Warszawie
- Marek Nowakowski Raport o stanie wojennym

ŚMIERĆ

- Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią
- Hanna Krall Zdążyć przed Panem Bogiem
- Jan Kochanowski Treny

TOTALITARYZM

- Józef Mackiewicz Droga donikąd
- George Orwell Rok 1984

TRADYCJA

- Adam Mickiewicz Pan Tadeusz
- Gall Anonim Kronika polska
- Andrzej Stasiuk Miejsce
- Władysław Reymont Chłopi

WADY OSOBOWE, NARODOWE I SPOŁECZNE

- Moliere Skąpiec
- Aleksander Fredro Zemsta
- Ignacy Krasiński Satyry (wybrane)
- Stanisław Wyspiański Wesele

WALKA

- Pieśń o Rolandzie
- Stefan Żeromski „Rozdzióbią nas kruki, wrony...”
- Adam Mickiewicz Konrad Wallenrod

WĘDRÓWKA

-
- Homer Odyseja
 - Dante Alighieri Boska Komedia
 - Ryszard Kapuściński Podróże z Herodotem

WIARA

- Księga Hioba
- Legenda o św. Aleksym
- Kwiatki św. Franciszka
- Bogurodzica

WINA I KARA

- Fiodor Dostojewski Zbrodnia i kara
- Adam Mickiewicz Dziady cz. II
- Mit o Syzyfie

WŁADZA/WŁADCA

- Gall Anonim Kronika polska
- William Szekspir Makbet
- Juliusz Słowacki Balladyna

WOJNA

- Homer Iliada
- Gustaw Herling-Grudziński Inny świat
- This War of Mine (gra)
- Gra szyfrów (gra)

ZDRADA

- Adam Mickiewicz Konrad Wallenrod
- Henryk Sienkiewicz Potop
- Adam Mickiewicz Dziady cz. III
- Władysław Reymont Chłopi
- Sławomir Mrożek Tango

MOTYW SPOŁECZEŃSTWO JAKO OBRAZ PROBLEMÓW PAŃSTWA

▶ Laika Bolesława Prusa

W społeczeństwie każdego kraju tkwi potencjał, który sprawia, że kraj jest silny i może się rozwijać. Jednocześnie jednak wady obywateli lub ich obojętność na dobro państwa powodują, że **negatywne konsekwencje spadają na całą ojczyznę**. Problem ten dostrzegali twórcy i chętnie ukazywali go w tekstach kultury. Szczególnie obecny jest on w polskiej literaturze, gdyż nasz kraj ma za sobą trudną historię. Bolesław Prus napisał powieść Laika w duchu pozytywizmu, by **podsumować osiągnięcia tej epoki, zwłaszcza w obszarze prób ratowania kraju przez reformy społeczne i realizację postępowych haseł** (co było głównym postulatem epoki), tak rozumiano w niej patriotyzm). Jego refleksja jest bardzo pesymistyczna, autor dochodzi bowiem do wniosku, że **nie udurowiono społeczeństwa**, a jego wady w dalszym ciągu uniemożliwiają Polsce powrót na mapę Europy.

Realizacja pracy u podstaw	Ten postulat spełnia tylko prezesa Zaslawska – w Zaslawku istnieje ochronka dla dzieci, dom starców, a chłopom żyje się dostatnio i wygodnie. Wokulskiemu udaje się pomóc jedynie nielicznym ubogim, w pojedynkę nie może liczyć, arystokraci w ogóle nie interesują się pomocą ludowi lub prowadzą fałszywe działania filantropijne, które służą ich rozrywce i nie przynoszą poprawy sytuacji.
Realizacja pracy organicznej	Duże kapitały posiadają Niemcy i Żydzi, Polacy uważają, że nie uda im się wzbogacić na transakcjach finansowych, nie zdobywają na ten temat konkretnej wiedzy, za to potępiają Żydów. Są rozróżni, nie znają się na ekonomii. Arystokraci uważają, że praca, handel są poniżające, nie potrafią prowadzić interesów i nawet nie chcą się tego nauczyć. Społeczeństwo jest bardzo mocno podzielone i zróżnicowane klasowo i materialnie.
Ideale postępu, nauki, powszechnej oświaty	Naukowcami są Geist, Ochocki, Szuman, pasję naukowca ma też Wokulski. Wszyscy traktowali się jako dżinny, żyją w nędzy lub zanikają w swoich pracowniach i nikt nie interesuje się wynikami ich prac, nowymi odkryciami. Traktując w ten sposób wybitne umysły, społeczeństwo zamyka sobie drogę do poszerzenia horyzontów.
Równouprawnienie kobiet	Kobietą zmuszoną do samodzielności jest Helena Stawska, niestety jej praca jest wynagradzana znacznie gorzej niż porównywalna praca mężczyzny, z trudem zarabia na skromne życie. Pozycja kobiety w społeczeństwie jest znacznie niższa niż status mężczyzny.
Asymilacja Żydów	Społeczeństwo zaczyna się odnosić do Żydów wrogo. Polacy dają dowody szowinizmu i nacjonalizmu, nie zdobywają się na obywatelstwo. Kilku subiektywów ze sklepu Wokulskiego przesładowała Szlangau – ma tylko dlatego, że jest Żydem; tymczasem jest to pełnoprawny Polak, który dał dowód swego patriotyzmu, uczestnicząc w powstaniu styczniowym i idąc na zesłanie.
Postulat laicyzacji obyczajów, swobody	Panują stare, zakłamane przekonania, moralność jest zastąpiona prawem pieniądza, miłość nie ma znaczenia, kobiety sprzedają się za bezpieczeństwo finansowe, zdradzają mężów i czekają na ich śmierć, brak czystości obyczajów, uczciwości, szlachetności.

Krótkie opracowanie lektury

Powieść realistyczna – odmiana powieści charakterystyczna dla II połowy XIX w., cechująca się realistycznym, a także metafizycznym, logicznym kompozycją i spójnością przyczynowo-skutkową.

- Tytuł:** Laika
- Autor:** Bolesław Prus (1847–1912)
- Epoka:** pozytywizm
- Rodzaj i gatunek literacki:** epika, **powieść realistyczna**
- Czas i miejsce akcji:** 1878–1879 (retrospekcje sięgają do 1837); Warszawa, Zaslawek, Paryż, w retrospekcjach Węgry

Tytuł utworu

Początkowo powieść miała nosić tytuł *Trzy pokolenia*, w nawiązaniu do myśli przewodniej – pokolenia polskich idealistów. Tytuł książki można interpretować **wieloznacznie: metaforycznie lub dosłownie**.

znaczenie metaforyczne	• pusta, choć piękna Izabela Łęcka jako salonowa laika • Stanisław Wokulski w rękach Łęckiej jako bezwolna marionetka • człowiek jako laika w teatrze świata, poruszana przez innych ludzi czy też siły wyższe (los, Boga, historię itp.)
znaczenie dosłowne	laika to ulubiona zabawka Heluni Stawskiej, obiekt domniemanej kradzieży (według baronowej Krzeszowskiej), główny dowód w procesie

Bohaterowie

Ze względu na wielowątkową akcję i licznych bohaterów opisane zostały tylko najważniejsze postacie w utworze.

- Stanisław Wokulski** – czterdziestopięcioletni kupiec warszawski, ma szlacheckie pochodzenie, jest wykształcony, ambitny, zaradny. Brał udział w powstaniu styczniowym, potem trafił na zesłanie, a po powrocie do Warszawy dzięki bogatemu ożenowi wszedł w posiadanie sporego majątku. Jest społecznikiem, stara się realnie pomagać potrzebującym. Niedługo po śmierci żony zakochał się w nieszczyśliwej w arystokratce, Izabeli Łęckiej. Zakończył powieść jest otwarte, nie wiadomo, czy Wokulski popełnił samobójstwo, czy wyjechał.
- Izabela Łęcka** – dwudziestopięcioletnia piękna kobieta, arystokratka z podupadłej finansowo rodziny. Przed ostatecznym bankrutem ratuje ją pomoc Wokulskiego. Jest prężna, brak jej wartości moralnych, nie pracuje ani nie robi nic pożytecznego. Traktuje Stanisława protekcyjnie, ale godzi się na małżeństwo, gdyż dzięki jego majątkowi może spełniać swe kaprysy. Omyłkowo flirtuje ze Starskim, co prowadzi do efekcie do zerwania narzeczeństwa z Wokulskim.
- Ignacy Rzecki** – ponad pięćdziesięcioletni mężczyzna, przyjaciel Wokulskiego, subiekty od czterech wieków pracujący w sklepie Mincla. Żyje samotnie, w całości poświęcając się pracy. Brał udział w Wiośnie Ludów, co wspomina na kartach Pamiętnika starego subiekta, stał się jednocześnie narratorem w tej części powieści.
- Tomasz Łęcki** – ojciec Izabeli, arystokrata z senatorskiego domu, bankrut. Kiedyś brylował na europejskich salonach, przyjaźnił się z koronowanymi głowami, choć

Beata Tyszkiewicz jako Izabela Łęcka w filmie *Laika* (reż. Wojciech Has, 1968)

Motyw apokalipsy w innych lekturach

Nie-Boska komedia
Zygmunta Krasińskiego

Revolucja, czyli bunt niższych warstw społecznych przeciwko arystokracji, była kwawym i niszczylielskim przewrotem, mającym wymiar apokalipsy. Po strasznych wydarzeniach towarzyszącym starciu ideologii konserwatywnej i poglądów rewolucyjnych ma nastąpić odrodzenie, na ruinach starego ładu ma powstać nowy świat, który jednak będzie sprzeczny ze wszystkimi zasadami moralnymi, dlatego ostatecznie następuje interwencja Chrystusa.

Medaliony
Zofii Nałkowskiej

Wydarzenia opisywane przez autorkę dotyczą czasu apokalipsy spełnionej, czyli II wojny światowej. Autorka ukazuje obraz wojny, głodu i cierpienia, które prowadziły do przewartościowania postaw moralnych i zatarcia człowieczeństwa.

Motyw apokalipsy zestawiony ze sceną ukrzyżowania na dyptychu Jana van Eycka (ok. 1420-1425)

Wizja sądu ostatecznego rosyjskiego przedstawiciela abstrakcjonizmu, Wassilija Kandinskiego (1910)

XV-wieczna iluminacja książki przedstawiająca upadek Babilonu

Sąd ostateczny, J.M.W. Turner (ok. 1820-1825)

MOTYW

BUNT

Bunty i rewolucje od zarania dziejów wpływały na losy ludzkości. Skłonność do sprzeciwu bezapelacyjnie jest częścią ludzkiej natury. **Bunt może dotyczyć wielu spraw**, od poważniejszych i ogólnoludzkich, jak władza i religia, do bardziej osobistych i przyziemnych. **Może także przyjmować różne formy**, od biernego oporu, przez aktywne działanie, aż do krwawego przewrotu. Wiele ludzi kojarzy bunt z młodością, jej idealizmem, niedojrzałością i górnolotnymi ideałami, ale historia i literatura znają przypadki buntu niezależne od stereotypowych okoliczności.

Trudno stworzyć jednoznaczną definicję buntu. Buntownik jest człowiekiem odważnym, potrafiącym płynąć pod prąd i wyrazić swój sprzeciw wobec panujących zasad. Zbuntowani bohaterowie literatury to często jednostki wyjątkowe, nietuzinkowe, wywierające duży wpływ na otoczenie – nie jest więc zaskoczeniem, że **pisarze i poeci często portretowali osoby buntujące się**. Istnieją motywy, które nie tylko są popularnymi literackimi toposami, ale także częścią doświadczenia większości ludzi – bunt zdecydowanie do nich należy.

Motyw buntu w literaturze pojawia się od samych jej początków. Już biblijni pierwsi rodzice zbuntowali się przeciw bożym nakazom i skosztowali owocu z drzewa poznania dobra i zła. Buntowali się także mitologiczni herosi i postacie ze starożytnych tragedii. Sprzeciw wobec autorytetów leżał w naturze zarówno bohaterów literackich epoki romantyzmu, jak i ich autorów.

Warto dodać, że obrazom buntu często towarzyszą konsekwencje, z jakimi musi borykać się bohater, który się go dopuścił. Niekiedy są straszne i bolesne, jak w przypadku Prometeusza czy Antygony. Nigdy nie powstrzymuje to jednak prawdziwego buntownika przed podjęciem działania.

Motyw buntu w różnych lekturach

bunt prometejski – przeciwko bogom z miłości do ludzi

- » Prometeusz – bohater mitologii greckiej
- » Konrad, bohater II cz. *Dziadów* Adama Mickiewicza

bunt przeciwko starszym pokoleniom

- » Artur, bohater *Tanga* Sławomira Mrożka

bunt w imię zasad moralnych

- » Antygona – tytułowa bohaterka tragedii Sofoklesa